

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Szerkesztő: A VÁRMEGYEI MÁSODFŐJEGYZŐ. — Helyettes szerkesztő: A VÁRMEGYEI IRODAIGAZGATÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁR: fél évre 12.50 pengő. — Egyes szám ára: 80 fillér. — **HIRDETÉSI DIJAK:** szavanként 5 fillér, legkisebb hirdetési díj 1 P. — Hivatalos hirdetések „Udvarhely vármegye Hivatalos Lapja” szerkesztőségéhez (Vármegyeház) küldendők. — Megjelenik minden csütörtökön.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának 1941. évi július hó 28-án tartott közgyűlésén.

992/1/1941. a. i.
26/1941 kgy. szám.

Tárgyaltatt: A vármegye alispánjának az oklándi járási székháznak tatarozása és átalakítása tárgyában tett előterjesztése.

V É G H A T Á R O Z A T:

Az oklándi járási székházat a m. kir. székelyudvarhelyi államépítészeti hivatal bemutatott tervei szerint és készített előmérteköltségvetés keretében tataroztatjuk és korszerűsítjük és erre a célra a háztartási alap 1941. évi költségvetésében 19.000 P. azaz Tizenkilencezer pengő hitelt irányunk elő.

Egyben felhívjuk a vármegye alispánját, hogy ezen összeg költségvetési biztosításáról gondoskodjék a költségvetés jóváhagyása után a tatarozás és a korszerűsítés végrehajtása iránt intézkedjék.

Ezt a véghatározatunkat a vármegyei Hivatalos Lapban közzétenni rendeljük azzal, hogy ellene a megjelenést követő 8 naptól számított 15 nap alatt lehet fellebbezni. A fellebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve, vármegyénk alispánjánál kell benyújtani.

E véghatározatunk kormányhatósági megerősítés végett a belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

M E G O K O L Á S.

Igy határozunk, mert az előmérteköltség-

vetés elmulasztásával az épületek használható állapotba kerülnek, ellenkező esetben pedig teljesen tönkremennek és értéküket veszítik.

Erről a határozat egy példányán a vármegyei számvevőséget a hivatalos lap útján pedig a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó 28-án tartott közgyűlésén.

3786/1941 a. i.
28/1941 kgy. szám.

Tárgyaltatt: A vármegyei tisztviselők és hozzátartozók kedvezményes vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványai után fizetendő térítési díjak átvállalása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Kisgyűlésünk javaslatára elhatározzuk, hogy a tényleges szolgálatban álló vármegyei tisztviselők és feleségeinek, a nyugállományba helyezett vármegyei, illetve községi tisztviselők és feleségeinek kedvezményes vasuti menetjegy váltására jogosító arcképes igazolványai után a személyenként fizetendő 24 P. térítésszemből 16-16 P.-t végül a tényleges szolgálatban álló és nyugdíjas vármegyei tisztviselők gyermekei részére a nyári hónapokra kiállítandó vasuti kedvezmé-

nyes jegy váltására jogosító arcképes igazolványok 4 P. térítési díjából 2 P.-t az 1941. évben a háztartási alap terhére átvállalunk.

M e g o k o l á s

A belügyminiszter úr 74.124/1933 B. M. sz. rendelete értelmében a törvényhatóság a háztartási alap költségvetésében minden évben gondoskodhatik a térítésszámok átvállalásáról a törvényhatósági közgyűlés határozata alapján. Minden törvényhatóság a rendelkező részben megjelölt terjedelemben átvállalja a térítésszámok megfizetését, mert az állami tisztviselők ily térítésszámait maga az állam is átvállalja. Az egyenlő és méltányos elbánásnak kívánunk eleget tenni, midőn mi is így határozunk.

E véghatározatunk ellen annak a Vármegyei Hivatalos Lapban történt közzétételét követő nyolcadik naptól számított 15 nap alatt lehet felelkezni. A felelkezést alispánunknál kell benyújtani és a belügyminiszter urhoz kell címezni.

Erről a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. július hó 28-án tartott rendes közgyűlésén.

1518/1941. ai.
31/1941. kgy. szám.

Tárgyaltatt: a vármegye alispánjának előterjesztése a vármegyei hivatalos lap szerkesztője és kiadója tiszteletdíjának megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegyei hivatalos lap szerkesztője részére évi 400 P. kiadója részére évi 200 P. havi előzetes részletekben fizetendő tiszteletdíjat állapítunk meg 1941. évi január hó 1-től kezdődőleg.

Ennek alapján e címen háztartási költségvetésünkbe évente 600 P. hitelt állítunk be.

Véghatározatunkat kormányhatósági jóváhagyás végett a Belügyminiszter Urhoz felterjeszteni rendeljük.

M E G O K O L Á S.

Igy határozunk, mert a vármegyei hivatalos lap szerkesztése az amugyis túlterhelt vármegyei tisztviselőkre oly nagy munkát ró hogy

azt csak a hivatalos órákon túl tudják elvégezni.

Ezért, de még azért is mert a csekély fizetést tisztviselőktől nem kívánhatjuk, hogy a hetenként több délutánt igénybevevő szerkesztői és kiadói munkát szabad idejükben ingyen végezzék, méltányosnak találtuk részükre a fenti csekély összegű tiszteletdíj megállapítását.

E véghatározatunk ellen a Belügyminiszter Urhoz fellebbezéssel lehet éni. A fellebbezést e véghatározatunknak a vármegyei hivatalos lapban való közzétételét követő 8. naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

Erről a határozat egy példányának kiadása mellett a vármegyei számvevőseget és a hivatalos lap ulján a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28-án tartott közgyűlésén.

4517/1941. a. i.
32/1941. kgy. szám.

Tárgyaltatt: A vármegyei házkapusának ingyen fűtés és világítás engedélyezése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére és kisgyűlésünk javaslatára elhatározzuk, hogy a vármegyei házkapusi teendővel megbízott altiszt a vármegyei házában lévő természetbeni lakásának fűtéséért és világításáért térítést ne fizessen.

M E G O K O L Á S.

A kapus teendővel megbízott altiszt különleges munkát is végez a rendes altiszti teendőkhöz felül. Ennek díjazása fejében mentesítjük őt a természetben kapott lakás fűtésének és világításának megtérítése alól. E határozatunkat a Belügyminiszter Ur 111.009/1941. III./a B. M. sz. rendeletében foglalt intézkedés alapján hoztuk.

Miről további eljárás végett alispánunkat értesítjük.

E véghatározatunk ellen annak a vm. hivatalos lapban történt közlését követő 8. naptól számított 15 napon belül lehet fellebbezni. A fellebbezést a m. kir. Belügyminiszter Urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Kiadta és jegyezte :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28 án tartott közgyűlésén.

4530/1941. a. i.
35/1941 kgy. szám.

Tárgyaltattott: Vármegyei ebadó alap 1941. évi költségvetése.

V É G H A T Á R O Z A T.

A kisgyűlés javaslatának elfogadásával törvényhatósági ebadó alap költségvetését;

11.000 P. szükséglettel,

11 000 P. fedezettel s végeredményben hiánynélkül elfogadjuk s egyben megállapítjuk, hogy az ebadó alap jövedelmének 50%-a az 1936. évi IX. t. c. 20. §-a alapján közegészségügyi és a másik 50%-a állategészségügyi, illetve az utóbbi az 1940. évi XIII. t. c. alapján állategészségügyi és állattenyésztési célokra lesz fordítva a költségvetés adatai szerint.

E véghatározat a vármegyei Hivatalos Lapban közzétendő, a közzététel napját követő 8. napon kihirdetettnek tekintendő s ellene a kihirdetés napjától számított 15 napon belül a m. kir. Belügy és Földművelésügyi Miniszter urhoz intézendő s a vármegye alispánjához benyújtandó fellebbezés sel lehet élni.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:

Dr. Kósa Béla

vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28 án tartott közgyűlésén.

1545/1941. a. i.
41/1941. kgy. szám.

Tárgyaltattott: A gyámpénztári kölcsönök után szedendő kamat kulcsának megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére és a kisgyűlés javaslatára a román konverziós törvény által nem érintett gyámpénztári kölcsönök után fizetendő kamat kulcsát az Országos Hitelügyi Tanács által megállapított mindenkori legmagasabb kamat jelenleg 6. 5. százalékban állapítjuk meg.

M E G O K O L Á S.

A vármegyei árvaszék által kihelyezett kölcsönök legnagyobb része a román konverziós törvény hatálya alá esik. A román konverziós

törvény hatályát az 1440/1941. M. E. sz. rendelet további rendelkezéséig fenttartotta. E konverziós törvény hatálya eső kölcsönök kamata tehát már meg van szabva. A román konverziós törvény alá nem eső kölcsönök kamatára vonatkozólag törvényhatóságunk legutoljára még a világháberu éveiben, tehát több mint husz éve intézkedett. Ez az intézkedés azonban már a mai viszonyok között nem alkalmazható. Intézkednünk kellett tehát a szedhető kamat megállapítása felől. Miután a bíróilag érvényesíthető kamat nagyságát az Országos Hitelügyi Tanács mindig az ország gazdasági viszonyai és a nemzetközi pénzpiac helyzete szerint állapítja meg és e megállapítás éppen ezért a létező viszonyokhoz mindig legjobban alkalmazkodik, célszerűnek látszik a szedhető kamat kulcsának a rendelkező rész értelmében való megállapítása.

E véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban való megjelenését követő nyolcadik naptól számított 15 napon belül a belügyminiszter urhoz felebbezással lehet élni, amelyet a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

A vármegyei árvaszék elnökét és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:

Dr. Kósa Béla s. k.

vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28 án tartott rendes közgyűlésén.

1546/1941. a. i.
41/1941. kgy. szám.

Tárgyaltattott: A vármegyei gyámpénztár fölös készpénzének gyümölcsöző elhelyezése.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegyei gyámpénztár pénzkészleteinek az 1941. évben gyümölcsözésre leendő elhelyezésére az 1887: XX. t. c. 291 § ban és az 1929: XXX. t. c. 22 §. 2. bekezdése 11 pontjában foglalt rendelkezések értelmében.

1. Udvarhelymegyei Takarékpénztár R. T. Székelyudvarhelyen.
2. Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankot Budapest.
3. Országos Központi Hitelszövetkezetet Budapest jelöljük ki.

Egyben kimondjuk, hogy az Udvarhelymegyei Takarékpénztárnál 200.000 P-nél, a má-

sik két pénzintézetnél pedig 50.000 P.-nél nagyobb összeg nem helyezhető el.

Végül a visszafizetésre vonatkozólag kikötjük, hogy az 5.000 P. erejéig terjedő összeg 48 óra alatt az azon felüli összeg pedig 8 napi felmondás mellett fizetendő vissza és hogy az egyfolytában legalább 3 hónapig elhelyezett betét után az Udvarhelymegyei Takarékpénztár R. T. által 3 és $1/2\%$, a rövidebb ideig kezelt betét után pedig 3% kamat, a másik két pénzintézet által pedig első esetben 3% , a második esetben pedig 2 és $1/4\%$ kamat fizetendő.

E véghatározatunk ellen a belügyminiszter urhoz felebbezéssel lehet élni. E felebbezést e véghatározatunknál a vármegyei hivatalos lapban való megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell előterjeszteni.

Erről az árvaszék elnökét, a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 július hó 28-án tartott rendes közgyűlésén.

4612/1941 a. i.
47/1941 kgy. szám.

Tárgyaltatt: A vármegye alispánjának előterjesztése a vármegyei állattenyésztési alap megindításához 10.000 P. hozzájárulás megállapítása tárgyában.

V É G H A T Á R O Z A T

A törvényhatósági állattenyésztési alap megindításához való hozzájárulás címén az 1941. évi háztartási költségvetésünk terhére 10.000 P. hitelt állapítunk meg.

M e g o k o l á s

Az 1940. évi. XIII. t. c. alapján az apaállatok beszerzése és tartása céljából törvényhatósági állattenyésztési alapot kell létesíteni s az összes köztenyésztésre szolgáló apaállatokat a törvényhatósági állattenyésztési alaptól kell beszerezni és fenntartani.

Az alap megindításához a törvényhatósági ebadó alap nem rendelkezik megfelelő fedezettel s így 8—10 drb. apaállat beszerzését lehetővé kívánjuk tenni a fenti hozzájárulással.

Jelen határozatunkat jóváhagyás végett a m. kir. Belügyminiszter Urhoz jóváhagyás végett felterjeszteni rendeljük.

E véghatározat ellen a hivatalos lapban történt megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál benyújtandó és a m. kir. Belügyminiszter Urhoz intézendő fellebbezéssel lehet élni.

Erről a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó 28-án tartott rendes közgyűlésén.

4695/1941. ai.
48/1941. kgy. szám.

Tárgyaltatt: A vármegyei közjóléti előadó részére utálatány megállapítása.

Az 1700/1939 M. E. számú rendelet szerint azokat a tisztviselőket, akik rendes szolgálati beosztásuknál fogva gyakran teljesítenek külszolgálatot, az esetenként felszámítható külszolgálati illetmények helyett átalányban lehet részesíteni. A vármegye alispánja előterjesztést tesz, hogy a közjóléti előadó, mint akinek ezen szolgálati beosztásánál fogva közjóléti ügyekben sokszor kell külszolgálatot teljesítenie, a háztartási alapot terhelő összes kiszállásai helyett az alap terhére havi 125. P. kiküldetési illetmény átalányban részesíttessék.

V É G H A T Á R O Z A T.

A mindenkor közjóléti előadó részére a vármegyei háztartási alap terhére végzendő kiküldetések után esetenként felszámítható illetmények helyett 1941 évi július hó 1 től kezdődő hatállyal visszavonásig havi 125 P. azaz: Egy-százhuszonöt pengő kiküldetési illetmény átalányt állapítunk meg.

Ézért az átalányért a közjóléti előadó tartozik a közjóléti ügyekben előforduló összes kiküldetéseket a vármegye határain belül ellátni.

Az átalány fedezete a háztartási alapon biztosítandó és havonként előre utalványozandó.

E véghatározat a vármegye hivatalos lapjában közzéteendő és ellene a megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál előterjesztendő, de a m. kir. belügyminiszter urhoz címzett felebbezéssel lehet élni.

A jogorvoslati határidő elteltével a véghatározat kormányhatósági jóváhagyásra a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

M e g o k o l á s:

A vm. közjóléti előadónak hivatali beosztásánál fogva igen gyakran kell külszolgálatot teljesítenie. Ezentul is azonban az Országos Nép és Családvédelmi Alap a közjóléti előadó részére már általányt állapított meg azzal, hogy abból a kiszállási költségek fele fedezendő, a másik fele a vármegyét terheli. Alaki akadályai vannak annak, hogy egy utiátalánnyal rendelkező tisztviselő kiszállási költségeit a vármegye utiszámlák alapján esetenként fizesse. Ezért szükséges volt, hogy az utiszámlák vármegyét terhelő része szintén általányban állapíttassék meg.

Erről a vármegye közönségét a hivatalos lap utján értesítjük.

Kmf.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla sk.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28-án tartott rendes üléséből.

4696/1941. a.

49/1941 kgy. szám:

Tárgyaltatott: A vármegyei állattenyésztési alap 1941. évi költségvetése.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegyei állattenyésztési alap 1941. évi költségvetését:

16.400 P. szükséglettel,
16.400 P. fedezettel és végeredményben hiány nélkül elfogadjuk és azt jóváhagyás végett a m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz felterjesztelni rendeljük.

E véghatározatunk ellen a m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezést a hivatalos lapban való megjelenését követő 8. naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell előterjesztelni.

Erről a vármegye közönségét értesítjük.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26. án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám: 4516/1941.

Tárgyaltatott: A számonkérő székbe tagok kiküldése.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegye alispánjának előterjesztésére a

számonkérő székbe 1941. év tartamára dr. Hinleder Fels Ákos és Szakáts Zoltán th. bizottsági tagokat küldjük ki.

Erről a vármegye alispánját, dr. Hinleder Fels Ákos székelyudvarhelyi és Szakáts Zoltán bikafalvi lakos bizottsági tag urakat e véghatározatunk egy-egy példányán és a vármegye közönségét a vármegyei hivatalos lap utján értesítjük.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám: 4519/1941.

Tárgyaltatott: Gőzfertőtlenítő beszerzéséhez való hozzájárulás megállapítása

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére a gőzfertőtlenítőgép beszerzésére 4.800.- P-t szavazunk meg és utasítjuk alispánunkat, hogy ezt az összeget az 1941. évi háztartási költségvetésbe irányozza elő.

M E G O K O L Á S.

Igy határoztunk, mert a gőzfertőtlenítőgép fontos közegészségügyi érdekeket szolgál és így arra feltétlenül szükség van.

Különb. n is erre a célra a belügyminiszter úr 4540.- P segélyt folyósított.

E véghatározatunk ellen a belügyminiszter úrhoz fellebbezéssel lehet élni. A fellebbezést a véghatározat hivatalos lapban való megjelenését követő 8. napió számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

Erről a vármegyei közönségét és a hivatalos lap utján a vármegye közönségét értesítjük.

Kmf.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatóságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

4521/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott: Zöldkereszt kiadásaihoz való hozzájárulás megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Allspánunk előterjesztésére a Zöldkereszt

kiadásaihoz való hozzájárulás címén 6000 P. hitelt állapítunk meg és utasítjuk alispánunkat, hogy ezt az összeget a háztartási alap 1941. évi költségvetésébe állítsa be.

M E G O K O L Á S.

Igy határoztunk, mert a fontos közegészségügyi célokat szolgáló Zö'dkeieszt támogatás nélkül áldásos munkáját végezni nem tudná s így a 6000 P. hozzájárulásra feltétlenül szükség van.

E véghatározatunk ellen a Belügyminiszter Urhoz felelkezéssel lehet élni. A felelkezést a véghatározat hivatalos lapban való megjelenését követő 8. naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a hivatalos lap útján a vármegye közönségét értesítjük.

K m. f.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

4522/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatt: Tüdő és nemibeteg gondozó felállításához való hozzájárulás megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére a tüdő és nemibeteg gondozó felállításához való hozzájárulás címén 3000 P. hitelt állapítunk meg és utasítjuk vármegyénk alispánját, hogy ezt az összeget a háztartási alap 1941. évi költségvetésébe állítsa be.

M E G O K O L Á S.

Igy határoztunk mert a tüdő és nemibeteg gondozóra közegészségügyi szempontból feltétlenül szükség van.

E véghatározatunk ellen a belügyminiszter urhoz felelkezéssel lehet élni. A felelkezést a véghatározat hivatalos lapban való megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a hivatalos lap útján a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott kisgyűlésén.

2131/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatt: Csapatzászló adományozása a m. kir. 34. honvédhatárvadász zászlóalj részére.

V É G H A T Á R O Z A T.

Elhatározzuk, hogy a m. kir. 34. honvédhatárvadász zászlóalj részére törvényhatóságunk nevében csapatzászlót adományozunk. A csapatzászló beszerzési költségeinek fedezésére a vármegye háztartási alapjának 1941 évi költségvetésében 1500 pengő hitelt irányozunk elő.

A zászló ünnepélyes keretek közt való átadásának megszervezésével alispánunkat bizuk meg.

E véghatározatunkat a vármegyei Hivatalos Lapban közzétenni rendeljük azzal, hogy ellene a közzétételt követő 8 naptól számított 15 nap alatt felelkezéssel lehet élni. A felelkezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címelve, alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott kisgyűlésén.

Szám : 3431/1941. a. i.

Tárgyaltatt: Deák Gábor vm. aljegyző kérelme átköltözködési segély iránt.

V É G H A T Á R Ó Z A T.

Alispánunk előterjesztésére Deák Gábor vm. aljegyzőt 260 P. azaz Kettőszázhatvan pengő egyszer és mindenkorra szóló átköltözködési segélyben részesítjük.

Felhatalmazzuk alispánunkat, hogy ezt a segélyt a háztartási alapunk költségvetésében segélyezés céljára előirányzott összeg terhére kiutalja.

M E G O K O L Á S.

Deák Gábor vm. aljegyző kinevezése előtt ügyvéd volt, és Székelykeresztúron lakott. Kinevezése folytán családjával együtt Székelyudvarhelyre kellett költöznie. Mint ujonnan kinevezettet, a köztisztviselőt megillető szabályszerű köl-

tözködési illetmények meg nem illették. Ezért a költözködéssel felmerült költségeket — vagyontalan létére — csak kölcsön felvételével tudta fedezni.

A köztisztviselő csekély fizetéséből ma a folytonos drágulás közepette, csak nagyon nehezen tud megélni. Ha pályáját adósságok terhével kezd, megélhetése veszélyeztetve van. Vármegyei tisztviselőink megéltetésének biztosítása törvényhatóságunknak is érdeke.

Tekintve kérelmező nehéz anyagi helyzetét és azt, hogy családjában előfordult betegség és elhalálozás amugyis keményen sújtotta: méltányosnak tartottuk segélyben részesítését.

Ezt a véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzététetni rendeljük azzal, hogy a közzétételt követő 8. naptól számított 15 napon belül ellene felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről értesítjük:

1. Alispánunkat,
2. a vm. számvevőseget,
3. Deák Gábor vm. aljegyzőt és hivatalos lap útján a vármegye közönségét.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott kisgyűlésén.

Szám: 3432/1941.

Tárgyaltatott: Dr. Mikó Barna István árvaszéki ülnök kérelme átköltözködési segély iránt.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére dr. Mikó Barna István árvaszéki ülnököt 300 P, azaz Háromszáz pengő, egyszer és mindenkorra szóló átköltözködési segélyben részesítjük. Felhatalmazzuk alispánunkat, hogy ezt a segélyt a háztartási alapunk költségvetésében segélyezés céljára előirányzott összeg terhére kiutalja.

M E G O K O L Á S

Dr. Mikó Barna István árvaszéki ülnök kinevezése előtt ügyvédjelölt volt és Hajdunánáson lakott. Kinevezése után családjával együtt Székelyudvarhelyre kellett költöznie. Mint újonnan kinevezett köztisztviselőnek járó szabály-

Ezért a költözködéssel felmerült költségeket — vagyontalan lévén — csak kölcsön igénybevitelével tudta fedezni.

A köztisztviselő csekély fizetéséből ma a folytonos drágulás közepette csak nagyon nehezen tud megélni. Ha pályáját adósságok terhével kezd, megélhetése veszélyeztetve van. Vármegyei tisztviselőink megélhetésének biztosítása törvényhatóságunknak is érdeke.

Ezt a véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzététetni rendeljük, azzal, hogy a közzétételt követő 8. naptól számított 15 napon belül felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről értesítjük:

1. Alispánunkat,
2. a vm. számvevőseget,
3. dr. Mikó Barna István árvaszéki ülnököt és vármegye közönségét.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

4520/1941. a. j. szám.

Tárgyaltatott: Községi közigazgatási tanfolyamhallgatók segélyezése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére a szegénysorsu községi közigazgatási tanfolyam hallgatók f. évi segélyezésére 600. P. hitelt állapítunk meg és utasítjuk alispánunkat, hogy ezt az összeget a háztartási alap 1941. évi költségvetésében irányozza elő.

M E G O K O L Á S.

Igy határozunk mert, a szegénysorsu közigazgatási tanfolyam hallgatók tanulását is lehetővé kívántuk tenni.

E véghatározatunk ellen a belügyminiszter urhoz felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a véghatározat hivatalos lapban való megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőseget és a hivatalos lap útján a vármegye közönségét értesítjük.
Kmf.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági kisgyűlé-
sének Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó
26-án tartott rendes ülésén.

Szám: 3193/1/1941.

Tárgyaltatott: A vármegye alis-
pánjának előterjesztése a legeltetési
társulatok felügyeleti vizsgálataival
felmerülő költségek részbeni fedezése
tárgyában.

V É G H A T Á R O Z A T .

Alispánunk előterjesztésére az osztatlan
közös legelőben részes birtokosságok legeltetési
társulatainak felügyeleti vizsgálata költségeinek
részbeni fedezése céljából törvényhatóságunk
ebadó alapjának az állattenyésztés dologi kia-
adásaira rendelt részéből 150.- P évi összeget a
közigazgatási bizottság gazdasági albizottságá-
nak rendelkezésére bocsátunk.

E véghatározatunkat a Vármegyei Hivata-
los Lapban közzétenni s jogerőre emelkedése
után kormányhatósági jóváhagyás nélkül végre-
hajtani rendeljük, mert a m. kir. Földmívelés-
ügyi Miniszter ur e véghatározatban foglaltak-
hoz 190.563—1940 VII. 1. szám alatt már elő-
zetesen hozzájárult.

M E G O K O L Á S .

A legelő gazdasághoz fűződő nagyfontos-
sági megyei érdekek szükségessé teszik, hogy
a legeltetési társulatok ügyrendje az 1913 évi
X. t. c., valamint a 7000/1914 F. M. számu
rendelet 1 § a értelmében időnként, de legalább
3 évenként egyszer szakértő hivatalos közegek
által felül vizsgáltassék. Az ezzel járó költségek
legnagyobb részét a Földmívelésügyi Miniszté-
rium fedezi, de ugyan akkor e kiadásokhoz a
törvényhatóságnak is a lehetőségek szerint hozzá
kell járulnia.

Az 1928 évi XXX. t. c. 37 §-a lehetővé
teszi, hogy a törvényhatóság az ebadó alap
terhére az állattenyésztés dologi kiadásaihoz
hozzájáruljon, s ezért így határozunk.

Erről a vármegye alispánját, a vármegyei
számvevőjét, a vm. közigazgatási bizottságá-
nak gazdasági albizottságát tudomásulvétel vé-
gett értesítjük, azzal, hogy véghatározatunk ellen
annak a Vármegyei Hivatalos Lapban történt
megjelenését követő 8. naptól számított 15 na-
pán belül a vm. főispániához beadvitandó és a

m. kir. Földmívelésügyi Miniszter úrhoz címzett
fellebbezéssel lehet élni.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Zboray Lóránt s. k.
vm. aljegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági kisgyűlé-
sének 1941. július 26 án Székelyudvarhelyen tar-
tos rendes ülésén.

816/2/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott Székelyudvarhelyen m. vá-
ros idegenforgalmi prospektusának elő-
állítás költségeihez való hozzájárulás

V É G H A T Á R O Z A T

Vármegyénk alispánjának javaslatát elfo-
gadva kimondjuk, hogy Székelyudvarhely, m.
város által kiadott idegenforgalmi prospektus
előállítási költségeihez egyszersmindenkorra 200,
szóval Kétfőszáz pengővel hozzájárulunk. Ez
összeg fedezetül a vármegye 1941. évi költség-
vetési előirányzatába a IX. fejezetben a címen
beállított hitelt állapítjuk meg, azzal a hozzáte-
véssel, hogy ez összeg csak a költségvetés kor-
mányhatósági jóváhagyása után fizethető ki.

E véghatározatunkat a Vármegyei Hivatalos
Lapban közzétenni és kormányhatósági megerő-
sítés végett a m. kir. Belügyminiszter úrhoz fel-
terjeszteni rendeljük.

M E G O K O L Á S

Székelyudvarhely, m. város és Udvarhely
vármegye nevezetességait az idegenekkel megis-
mertetni kívánja az az idegenforgalmi prospek-
tus, melyet Székelyudvarhely, m. város adott ki.
Kétségtelen, hogy mind a város mind a vár-
megye érdekeit egyformán szolgálja ilyen ismer-
tető kiadása. Ezért helyesnek találtuk, hogy a
prospektus előállítási költségeihez legalább rész-
ben hozzájáruljunk.

E véghatározatunk ellen a Vármegye Hiva-
talo s Lapban való megjelenést követő 8 naptól
számított 15 nap alatt a m. kir. Belügyminiszter
úrhoz felebbezéssel lehet élni, a felebbezés vár-
megyénk főispánjánál nyújtandó be.

Erről a vármegyénk alispánját és Székely-
udvarhely m. város polgármesterét utalással a
845—1941. számra előzetes tudomásulvétel vé-
gett értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Zboray Loránt s. k.
vm. aljegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28-án tartott közgyűlésén.

4082/1941. a. i.

24/1941 kgy. szám.

Tárgyaltatott: A törvényhatósági bizottság közgyűlése ügyrendjéről alkotandó szabályrendelet.

V É G H A T Á R O Z A T.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának ügyrendtartási szabályait tárgyzó vármegyei szabályrendeletünket, melyet törvényhatósági bizottságunk 1909 évben alkotott teljes egészében hatályon kívül helyezzük és helyette az alábbi új vármegyei szabályrendeletet alkotjuk meg.

M E G O K O L Á S.

Az 1909 évben hozott vm. szabályrendeletünk közigazgatás rendezéséről szóló 1929: XXX. t. c. intézkedései folytán elavultak. A szabályrendelet módosítása helyett célszerűbbnek láttuk új szabályrendelet alkotását, amely a közigazgatás rendezésével bekövetkezett változásokat, mindenben figyelembe veszi.

Elrendeljük, hogy ez a szabályrendeletünk, a vármegyei hivatalos lapban is közzétételéssék és pedig azzal, hogy ellene a közzétételt követő 8. naptól számított 15 nap alatt felebbezéssel lehet élni.

A felebbezést a m. kir. Belügyminiszter Urhoz címezve, alispánunknál kell benyújtani.

Ezt a véghatározatunkat a fellebbezési határidő eltelte után kormányhatósági jóváhagyás végett fel kell terjeszteni.

Erről a vármegye közönségét tudomásulvétel végett értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

S Z A B Á L Y R E N D E L E T.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottsága közgyűlésének ügyrendjéről.

1. §.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottsága évenként három rendes közgyűlést tart.

A rendes közgyűlések időpontja május, szeptember és december hónap első csütörtöke. Amennyiben ezeknek a napoknak valamelyike Gergely naptár szerinti ünnepre vagy nemzeti ünnepre esik, a közgyűlés az ezt követő napon, ha ez is ünnep, az erre következő napon tartandó meg.

A közgyűlést a vármegye székhelyén a központi székházban kell megtartani és délelőtt 10 órakor kezdődik.

2. §.

A főispán, az alispán és a főjegyző egyidejű akadályoztatása esetében a közgyűlés elnöke: az árvaszéki elnök.

3. §.

Rendkívüli közgyűlésen csak azok az ügyek tárgyalhatók, melyek a tárgysorozatba fel vannak véve.

Az alispán a közgyűlés időpontját is felüntető tárgysorozatot legalább 8 nappal a közgyűlés megkezdése előtt a vármegye hivatalos lapjában közhírré teszi és ugyanakkor a törvényhatósági bizottság tagjainak is megküldi. Ezt a rendelkezést úgy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlésre alkalmazni kell.

4. §.

A kilüszött ügyek tárgyalása a tárgysorozat sorrendjében történik. Az elnöknek vagy bármelyik bizottsági tagnak indítványára a törvényhatósági bizottság a tárgyalás sorrendjét módosíthatja. Az indítványhoz legfeljebb két bizottsági tag szólhat hozzá; a hozzászólás időtartama öt-öt percnél tovább nem tarthat, az elnök a hozzászólás idejét azonban további öt perccel meghosszabbíthatja.

5. §.

A vármegyei tiszti főügyész mint a törvényeknek, törvényes jogszokásoknak és a törvényhatósági szabályrendeleteknek őre minden közgyűlésen jelen lenni tartozik. Amennyiben a tiszti főügyész gátolva volna a megjelenésben, az alispán a tiszteletbeli főügyészek közül jelöli ki azt, aki a közgyűlésen jelen lenni köteles.

6. §.

Az interpellációkat a vármegye alispánjához kell intézni.

Az alispán az interpellációra közbeszóólag felvilágosító választ azonnal adhat, de az interpellációnak részére történt kiadásától számított 24 óra előtt válaszolni nem köteles.

Egyébként a törvényhatósági bizottság megszabhatja, hogy az alispán az interpellációra mennyi idő alatt köteles válaszolni; a határidő megállapítása előtt az alispánt meg kell hallgatni. Ha az érdemleges válasz megadása akadályba ütközik, azt az alispán a törvényhatósági bizottságnak bejelenteni tartozik.

Az interpellációra adandó választ a napirendre kell kilüszni. Az alispán válasza után az interpellálónak joga van nyilatkozni.

7. §.

A bizottsági tagoknak, kik egyes ügyeket tanulmányozni kívánnak, joguk van az iratokat a hivatalos órák alatt megtekinteni.

8. §.

Ha a tárgyalás alatt lévő ügyben a vélemények egybehangzók és az előadó javaslata ellen senkinek észrevétele nincs, a felszólalások befejeztével az elnök a javaslatot elfogadottnak nyilvánítja és a határozatot ebben az értelemben kimondja.

Véleménykülönbség esetében, vagy ha ezt valamely jogszabály kifejezetten rendeli, a határozatot szavazással kell meghozni. A szavazást az elnök rendeli el.

A szavazásra a kérdést akként kell feltenni, hogy arra igennel vagy nemmel lehessen felelni. Ha a szavazásra feltett kérdés, vagy indítvány több részből áll, azt részekre kell osztani és az egyes részeket külön-külön kell szavazás alá bocsátani. A szavazás megkezdése előtt az indítványokat ha a közgyűlés többsége úgy kívánja — újra fel kell olvasni.

A szavazás általában úgy történik, hogy az „igen“-nel szavazott közgyűlési tagok felállanak, a „nem“-mel szavazók ülve maradnak. Ha az eredmény kétséges, ellenpróbát lehet tartani.

Az elnök bármikor névszerinti szavazást rendelhet el, ha pedig ezt valamely jogszabály kifejezetten megkívánja, a névszerinti szavazást elrendelni köteles. Névszerinti szavazás esetében a közgyűlés elnöke által kijelölt tisztviselő felolvassa a közgyűlés tagjainak névsorát, mire a felhívott tagok hangosan „igen“ vagy „nem“ szóval szavaznak.

A tisztviselő a szavazó nevét, valamint a leadott szavazatokat feljegyzi és az elnök az eredményt nyomban kihirdeti. A szavazásról készített jegyzékét az ügylratokhoz kell csatolni.

A titkos szavazás (1929: XXX. t. c. 28. §-ának 13. bekezdése) a hivatalból rendelkezésre bocsátott egyenlő szavazólapokkal történik. A bizottsági tagok a részükre kiosztott és általuk kitöltött szavazólapot összehajtva személyesen adják át a szavazatszedő küldöttség elnökének. A kitöltött szavazólapot a szavazótag akként köteles összehajtani, hogy a szavazólap kitöltött része belül legyen és az, az összehajtás után kívülről olvasható ne legyen. Az összehajtott szavazólapot a szavazatszedő küldöttség elnöke nyomban az e végből elhelyezett urnába dobja be. A szavazat leadását a törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzékében meg kell jelölni. Egy-egy szavazatszedő küldöttség elnökből,

két tagból és egy jegyzőből áll, akiket a közgyűlés elnöke nevez ki. A közgyűlés elnöke jelöli meg, hogy melyik küldöttség előtt a szavazók melyik csoportja (pl. az első küldöttségnél A—K betűig kezdődő bizottsági tagok, a második küldöttségnél L—Z betűig kezdődő bizottsági tagok szavaznak) gyakorolja szavazati jogát. A szavazás tartamára az elnök az ülést felfüggeszti.

A szavazás közben sem beszédet tartani, sem a szavazatot indokolni nem szabad.

9. §.

A közgyűlés jegyzőkönyvét rendszerint a következő napon tartandó gyűlés megnyitása után nyomban fel kell olvasni és utána a hitelesítés kérdésében kell határozni. Az utolsó napi ülés vagy az egy napig tartó közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése pedig legkésőbb 3 nap alatt e célra a közgyűlés által megbízott küldöttség által eszközölteik. (1929: XXX. t. c. 33. §. 1. bekezdése). A küldöttség 3 tagból áll.

A hitelesítés helye, napja és órája az utolsó napi ülésben kihirdetendő.

10. §.

A vármegyei alapok költségvetései a szeptemberi közgyűlésen, zárszámadási a májusi közgyűlésen tárgyalandók.

Ha a költségvetés és zárszámadás vitája két ülés napon túl terjed, a harmadik ülés napon a törvényhatósági bizottság a további hozzászólások időtartamát az 1929: XXX. t. c. 28. §-ának 4. bekezdésében megállapított mértékben korlátozhatja. Amennyiben a vita a harmadik ülésnapon így sem fejeződnék be, a vitát a törvényhatósági bizottság az 1929: XXX. t. c. 28. §-ának 5. bekezdésében megállapított módon berekesztheti.

A költségvetés és zárszámadás vitája alatt naponta legalább 6 órát kell a tárgyalásra fordítani, feltéve, hogy a vita hamarabb nem ért véget. A vitában minden tag rendszerint kétszer szólhat fel, többszöri hozzászólásra az elnök indítványára a közgyűlés adhat engedélyt.

11. §.

A közgyűlés ügyrendjére egyébként az 1929: XXX. t. c. idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

12. §.

A jelen szabályrendelet a belügyminiszter jóváhagyása után történt kihirdetést követő 30 nap múlva lép hatályba.

K m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó 28-án tartott rendes közgyűlésén.

714/1941. ai.
27/1941. kgy. szám.

Tárgyaltatott: Fejér vármegye határozata a vármegyei másodfőjegyző valamint a vármegyei aljegyzők és szolgabírák részére működési pótdíj megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Törvényhatósági kisgyűlésünk javaslatára a vármegyei másodfőjegyző, valamint a vármegyei aljegyzők és szolgabírók részére egyénenként havi 50 pengő működési pótdíjat szavazunk meg.

A működési pótdíjak kifizetéséhez szükséges fedezetről mindenkori háztartási költségelőirányzatunk keretében fogunk gondoskodni.

Véghatározatunkat a m. kir. belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett felterjeszteni rendljük.

Véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban történt megjelenését követő 8 naptól számított 15 napon belül a m. kir. belügyminiszter urhoz felelkezéssel lehet élni, amelyet a vármegye alispánjánál kell benyújtani.

M E G O K O L Á S

A vármegyei aljegyzőknek és szolgabíróknak, de a vármegyei másodfőjegyzőnek is, a vármegyei normálstátusoknál rendszeresített magasabb rangcsoportba sorolt tisztviselői állások számának csekélysege miatt, igen hosszú időt kell szolgálatukból elölteni a korlátozott megélhetési és családalapítási lehetőségeket nyújtó alacsonyabb fizetési osztályokban.

Teljesen méltányos tehát, hogy a nagy felelősséggel járó feladatkört betöltő tisztviselőinket megélhetésüket és boldogulásukat némileg biztosító csekélyebb mérvű működési pótdíjban részesítjük.

A pótdíj megállapítását azért is méltányosnak tartjuk, mert a hasonló képesítéssel bíró és nagyjából egyező köztisztviselői munkakört betöltő államrendőrségi tisztviselők rendőrségi pótdíjban részesülnek, a pénzügyi közigazgatás fogalmazási, szakir. hasonló rangsorozású tisztviselői pedig nagyobb számú külszolgálatuk révén jutnak körülből hasonló összegű mellékjövedelemhez.

Most meghozott véghatározatunkkal a vármegyei másodfőjegyzőt, öt vármegyei aljegyzőt és négy szolgabírót, tehát összesen tíz tisztviselőnket részesítettük havi 50 p. működési pótdíjban.

Ezek szerint a megszavazott pótdíjak kifizetése havonta 500 pengőt, illetőleg évente 6000 Pengő fedezetet igényel.

Erről a vármegye közönségét és az érdekelteket tisztviselőket a vármegyei hivatalos lap útján értesítjük.

Kmft.

Kiadta és jegyezte:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. július hó 28-án tartott közgyűlésén.

3368/1941. a. i.
25/1941. kgy. szám.

Tárgyaltatott: Kiküldetési illetmény általános megállapítása a közúti előadó részére.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegye alispánja előterjesztésére és a kisgyűlés javaslatára a mindenkori közúti előadó részére a közúti alap terhére végzendő kiküldetések után felszámítható illetmények helyettesítésére 1941. január 1-től kezdődő hatállyal, visszavonásig, havi 200 azaz kétszáz pengő kiküldetési illetmény általánynál állapítunk meg.

Egyben kimondjuk, hogy a közúti előadó a fenti általánynál tartozik a közúti ügyekben előforduló és általában a közúti alapot terhelő összes kiküldetéseket a vármegye határain belül ellátni.

Az általános fedezete évenként a közúti alap költségvetésében biztosítandó és havonként előre utalványozandó.

Ezt a véghatározatot a Vármegyei Hivatalos Lapban közzé kell tenni. Ellene a közzétételt követő nyolcadik naptól számított tizenöt napon belül felelkezéssel lehet élni. A felelkezést a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter urhoz kell címezni és a vármegye alispánjához kell benyújtani. E véghatározatunk kormányhatósági megerősítés végett a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter urhoz felterjesztendő.

M E G O K O L Á S.

A közszerződési Jogszabályok Gyűjteménye II. rész 162 §-ában az 1700/1937 M. E. sz. rendelet alapján felvett intézkedés szerint azt a tisztviselőt, aki rendes szolgálati beosztásánál fogva gyakran teljesít külszolgálatot, az esetenként felszámítható kiküldetési illetmények helyett, általában lehet részesíteni. A közúti előadónak

szolgálati beosztásánál fogva az utügyekben sokszor kell helyszíni kiszárlást végeznie, ezért a közuti alapot terhelő kiküldetéseknel felszámítható összes költségek (napidij utiköltség stb.) helyett a törvényhatósági közuti alap terhére havi 200 P. kiküldetési illetmény átalányt állapítunk meg.

Erről a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám : 4526/1941. a. i.

Tárgyaltattott : A Horthy Miklós Nemzeti Repülő alapnak 1000. P vel való támogatása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Vármegyénk alispánjának előterjesztését magunkévá tesszük és kimondjuk, hogy a Horthy Miklós Repülő-alapot 1000, azaz Egyezer pengő támogatásban részesítjük s ez összeg fedezetéről a háztartási költségvetésben gondoskodunk.

Utasítjuk a vármegye alispánját, hogy az összeget jelen véghatározatunk jövedelmére emelkedésre, illetve kormányhatósági jóváhagyása után a Horthy Miklós Nemzeti Repülő alapnak negyedévi részletekben fizesse ki.

Jelen véghatározatunkat kormányhatósági megerősítés végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeljük.

M E G O K O L Á S.

Elfogadtuk vármegyénk alispánjának előterjesztését, mert úgy találtuk, hogy a Horthy Miklós Nemzeti Repülő alap támogatása különös tekintettel a mai háborús viszonyokra, elsőrendű hazafias kötelessége minden közületnek.

Véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban való közzétételt követő 8 naptól számított 15 nap alatt a m. kir. Belügyminiszter urhoz felebbezéssel lehet élni. A felebbezés a vármegye alispánjánál nyújtandó be.

Erről a vármegyei számvetéséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26 án tartott rendes kisgyűlésén.

1731/1941. a. i. szám.

Tárgyaltattott : A vármegye alispánjának előterjesztése az árvizkárosultak segélyezése ügyében.

V É G H A T Á R O Z A T.

A Kormányzó Ur Ö Főméltósága felhívására a m. kir. Kormányáltal szervezett társadalmi akcióhoz 500 azaz Ötszáz pengő segéllyel járulunk hozzá, mely összeg fedezetéről a háztartási alap 1941. évi költségvetésében gondoskodunk.

M E G O K O L Á S

Törvényhatóságunk ezzel az anyagi erejéhez mért összeggel kíván részt venni ebben a segély akcióban, mely a társadalmi összefogásnak és áldozatkészségnek má is annyi szép példáját mutatta.

Reméljük, hogy az árviz sújtotta kis emberek megsegítésével szebb és jobb jövőjük kialakulásához járulunk hozzá s így meghálálhatjuk magyar testvéreinknek törvényhatóságunk iránt a felszabadulásunk alkalmával tanusított szeretetteljes magatartását.

E véghatározatunkat jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszter urhoz fel kell terjeszteni.

E véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban történt közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve, alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vm. számvetéséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 28-án tartott közgyűlésén.

1120/1941. a. i.
29/1941. kgy. szám.

Tárgyaltattott : A vármegyei ház szennyvíz levezető berendezésének újalakítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére elhatározzuk, hogy vármegyei házuk szennyvíz levezető rend-

szereit és a klozeteket korszerűsítjük, illetve kijavíthatjuk és új szennyvizderítő gödröt építtetünk.

Erre a célra az államépítészeti hivatal által készített előmérés költségvetés szerint az 1941 évi háztartási költségvetés terhére 16.400 P. hirtelt állapítunk meg.

M E G O K O L Á S.

Vármegyházunk szennyviz levezető berendezése már létesítéskor helytelen méretezéssel és hibás tervezéssel készült. Az épület elkészülése óta már több ízben történt kísérlet a hibák kiküszöbölésére, de gyökeres átalakítása nem történt. Különösen kiküszöbölendő az épület padlásán elhelyezett víztartály beépítési hibája. A tartályt a fagytól mentesíteni kell, mert csövei télen befagynak és megrepednek, minek következtében a víz a második emelet mennyezetén át csorog a második emelet lakrészeibe. Emiatt a mennyezet fa alkatrészei, de a fedélszerkezet gerendái is korhadásnak indultak. Hasonlóan rossz a második emeleten lévő fürdőszoba vízlevezetése.

A levezető csövek télen gyakran befagynak a W. C. így nem használható. Túlságosan állapotban van a főszennyvíz levezető csatorna, mely hovatovább elöregedéssel fenyegeti a pincesorlát. Az összes klozetek a rendszer következtében büzös szennyes és az egészségre ártalmas hatású állapotban vannak.

A túlságosan állapotokon tehát egészségi okokból, de az épület megóvása miatt is segíteni kell ez pedig csak gyökeres átalakítással történhetik. Ezért határoztuk el a költséges átalakítást. A költségeket az államépítészeti hivatal által készített előmérés költségvetés szerint állapítottuk meg. Miután pedig az átalakításnak minél hamarább, de mindenesetre még a téli hideg beállta előtt el kell készülnie, a költségek fedezetéről még a folyó évi költségvetésünkben gondoskodnunk kellett.

Ezt a véghatározatunkat a Vármegyei Hivatalos Lapban közzétetni rendeljük azzal, hogy ellene a közzétételt követő nyolcadik naptól számított 15 napon belül felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmf.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26. án tartott rendes kisgyűlésén.

4515/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott: A székelykereszturi főszolgabírói hivatalnál fogda építése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk javaslatára elhatározzuk, hogy a székelykereszturi főszolgabíró székházának udvarán fogdát építtetünk. Utasítjuk alispánunkat, hogy erre a célra 1500 P.-t a háztartási alap 1941 évi költségvetésében irányozzon elő.

M E G O K O L Á S.

Székelykereszturi járási székházunknak nem volt fogdája. Eddig az elzárásra ítélték a székelykereszturi kir. járásbíróház fogházában töltötték ki büntetésüket. Ez a rendszer vármegyénkire a rabélelmezés aránylag magas költségei miatt elég nagy terhet rótt. De a székelykereszturi kir. járásbíróház fogháza is oly rossz állapotban volt, hogy a f. évben le is bontották. Mivel pedig a közrend érdekében gondoskodnunk kell arról, hogy az elzárásra ítélt büntetésüket ki is töltsék, szükséges a fogda építése.

Ezt a véghatározatunkat vármegyei hivatalos lapunkban közzététetni rendeljük.

E véghatározatunk ellen ezt a közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. Belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

K, m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó 26. án tartott rendes kisgyűlésén.

1076/1/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott: A székely népművészetek házána létesítéséhez való hozzájárulási összeg megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére a Székelyudvarhelyen létesítendő székely népművészeti ház felépítéséhez az épület faanyaga árának fedezését elvállaljuk, és 4.000 pengő segélyt állapítunk meg erre a célra, mely összegnek fedezéséről az

1941. évi költségvetésünkben e címen beállított 1.000 és az 1942. évi költségvetésünkbe beállítandó 3.000, pengővel gondoskodunk.

M E G O K O L Á S.

A létesítendő intézmény székely falusi népünk házi iparának fejlődésére hasznos irányító befolyással lesz, és így törvényhatóságunk részéről a létesítendő intézmény segélyezése célszerű és hasznos.

E véghatározatunk kormányhatósági jóváhagyásra a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

E véghatározat ellen a hivatalos lapban történt közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről Székelyudvarhely megyei város polgármesterét, Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal Kirendeltségét Sepsiszentgyörgyön, a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla sk.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

2238/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott: A gyümölcsstermelési intézői állás fenntartásához való hozzájárulás megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk javaslatára elhatározzuk, hogy a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete által vármegyénkben szervezendő gyümölcsstermelési intézői állás fenntartásához havi 50 Pengő fizetési hozzájárulással, havi 50 Pengő utiátalány kerettel, ezenkívül évi 200 Pengő vasuti bérletjegy árával hozzájárulunk.

M E G O K O L Á S.

Gyümölcsstermelésre vármegyénk kiválóan alkalmas. Sajnos gyümölcsfáink egészségi állapota a különböző gomba betegségek, s ártali kártevők elszaporodása miatt, nagyon rossz. Ennek következtében, az egyébként elsőrendű minőségi gyümölcslünk, nem szállítható és nem piacképes. A 22. éves román megszállás ideje alatt, nem történt olyan hatósági intézkedés,

mely vármegyénk népét az okszerű gyümölcsstermelésre rávezette, rászorította volna. Ha elérjük, hogy vármegyénk lakossága gyümölcsfáit kellőleg és okszerűleg ápolja, gondozza és így minőségben és mennyiségben is termelési javasulást ér el, akkor a most megállapított, hozzájárulásunk, vármegyénk lakosságának anyagilag százsorosan visszatérülhet. Ezért tartjuk célszerűnek és szükségesnek, egy vármegyei gyümölcsstermelési intézői állás megszervezését és fogadtuk el a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületének ily értelmű ajánlatát.

Ezt a véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzétételni rendeljük azzal, hogy ellene a közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül felebbezéssel lehet élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve, alispánunknál kell benyújtani.

Erről a Gyümölcsstermelők Országos Egyesületének elnökségét (Budapest V. Vilmos császár ut 76. szám) a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

714/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatott: A Ludovika Akadémián elhelyezendő vármegyei címerek költségeihez való hozzájárulás megállapítása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk javaslatára elhatározzuk, hogy a Ludovika Akadémián a Szent Istváni birodalom vármegyei címereinek megőköltésére felállítandó emlékmű költségeihez 460 P. azaz Négyszázhatvan pengővel hozzájárulunk. Utasítjuk Alispánunkat, hogy ennek az összegnek a fedezetéről vármegyei háztartási alapjának 1942, amennyiben ez nem volna lehetséges az 1943. évi költségvetésében gondoskodjék. Ha azonban időközi megtakarításokból fedezhető volna úgy aból fedezze és utalja.

M E G O K O L Á S.

A Szent Istváni birodalom címereinek a Ludovika Akadémián való elhelyezése annak jelképe lesz, hogy a magyar honvédség tisztiképzése a Szent Istváni birodalom szellemében, e birodalom határainak visszaszerzése céljából

történi. Ézért az emlékmű felállítása történelmi és így nemzetnevelési szempontból is fontos. Indokolt tehát, hogy vármegyénk az emlékmű felállításához hozzájáruljon.

Ezt a véghatározatunkat a Vármegyei Hivatalos lapban közzététetni rendeljük azzal, hogy ez ellen a közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül lehet felebbezni. A felebbezést a belügyminiszter urhoz kell címezni és alispánunknál kell benyújtani.

Erről értesítjük :

1. a Ludovika Akadémia parancsnokságát
2. alispánunkat,
3. a vármegyei számvevőséget és
4. a vármegyei közönségét.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :

Dr. Kolcsár István sk.
vm. aljegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941 évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám : 4527/1941.

Tárgyaltott : O. M. páncélszekrények beszerzése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Vármegyénk alispánjának előterjesztését magunkévá tesszük és kimondjuk, hogy a vármegye alispánja, a székelyudvarhelyi járás főszolgabírája, valamint az oklándi járás főszolgabírája részére 1—1 darab O. M. páncélszekrényt szerezzünk be, erre a célra 1710. P-t. megszavazunk és ennek az összegnek a fedezetéről a háztartási költségvetésben gondoskodunk.

Jelen véghatározatunkat kormányhatósági megerősítés végett a m. kir. Belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeljük.

Véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzététetni rendeljük.

M E G O K O L Á S.

Elfogadtuk a vármegye alispánjának előterjesztését, mert az O. M. (országmozgósítási) ügyiratok kezelése és megőrzése bizalmas és szigorúan bizalmas voltokra való tekintettel, csak páncélszekrény utján történhetik.

Véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban való közzétételt követő 8. naptól számított 15 nap alatt a m. kir. Belügyminiszter urhoz felebbezéssel lehet élni. A felebbezés a vármegye alispánjához nyújtandó be.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :

Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám : 4577/1941.

Tárgyaltott : A vármegye háztartási alapja részére egy személy gépkocsi beszerzése.

Alispán jelenti, hogy a belügyminiszter ur felhívása folytán a vármegye háztartási alapja részére, a kisgyűlés utólagos hozzájárulása reményében egy 5 személyes kis személy gépkocsit szerzett be 7.500 P-ért.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk fenti jelentését jóváhagyólag tudomásul vesszük.

Felhívjuk alispánunkat, hogy a beszerzett kis gépkocsi árának fedezetéről a vm. háztartási alap 1941. évi költségvetésében gondoskodjék.

M E G O K O L Á S.

A vármegye közuti alap részére belügyminiszter ur rendeletére egy nagy személygépkocsi vásároltatott. Ez a személygépkocsi a törvényhatósági kezelésbe vett közutak építésével és fenntartásával felmerülő hivatali kiszállásokat van hivatva ellátni. Az ügyek gyors racionális intézése céljából feltétlenül szükséges azonban, egy második kisebb gépkocsi beszerzése is, mert a vármegye központi tisztviselőinek hivatalos kiszállásait is el kell látni.

Ezt a véghatározatunkat a vármegye hivatalos lapban közzé kell tenni és ellene a megjelenést követő 8. naptól számított 15 napon belül lehet felebbezni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve, alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta :
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

4613/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatt: Írógépek, számológép és sokszorosító beszerzése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk előterjesztésére elhatározzuk, hogy az 1941. évben egy darab számológép, egy darab sokszorosító gép 1500—1500 P. értékben és 14 db. írógép beszerzését 8000. P. értékben engedélyezzük és ezen szükségleteket az 1941. évi háztartási költségvetésében biztosítjuk.

M e g o k o l á s

A községi költségvetések, az azokhoz szükséges kimutatások általában a gyakran előforduló számolási műveletek szükségessé teszik a csekély létszámú számvevőség részére a számológép beszerzését, A sokszorosító gép beszerzése a gyakran 50—60 példányban kiadandó rendeletek sokszorosítása céljából indokolt, mert az írógépek által való sokszorosítás lényegesen több munkaerőt igényel. Az írógépekre, ugy a központban, mint a járási főszolgabírói hivatalban, valamint a vármegyei számvevőségénél szükség van, a románok az írógépeket mind magukkal vitték s így az irodákat teljesen újból kellett írógépekkel felszerelni. Ezért a rendelkező részben foglaltak szerint kellett határozni.

E véghatározat a Vármegyei Hivatalos Lapban közzéteendő a közzététel napját követő 8 napon kihirdetettnek tekintendő s ellene a kihirdetést követő naptól számított 15 napon belül a m. kir. belügyminiszter urhoz intézendő és a vármegye alispánjához benyújtandó felebbezéssel lehet élni.

Erről a vármegyei számvevőséget és a vármegye közönségét értesítjük.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

4578/1941. a. i. szám.

Tárgyaltatt: Járási tűzrendészeti felügyelői tanfolyamra kiküldendő vm. tisztviselők költségeiről való gondoskodás

V É G H A T Á R O Z A T:

Alispánunk javaslatára elhatározzuk, hogy

az 1941. évben járási tűzrendészeti felügyelők kiképzése céljából rendezendő tanfolyamra egy járási tisztviselőnket kiküldjük. A kiküldetéssel felmerülő költségek fedezése végett felhívjuk alispánunkat, hogy a vármegyei háztartási alap 1941 évi költségvetésében 600 pengőt irányozzon elő.

M e g o k o l á s.

A 156.929/1941. V. szám. B. M. rendelet értelmében a kinevezett járási tűzrendészeti felügyelőknek a szükséges elméleti és gyakorlati képeztést meg kell szerezniök az e célra tervezett tanfolyamon. E tanfolyam két hónapig tart.

Vármegyénkben 4 járási tűzrendészeti felügyelő van. A képeztést valamennyiöknek meg kellene szerezniök. Tekintettel arra, hogy 4 vármegyei tisztviselőnek a hivatali szolgálat ellátásából egyidejűleg való kivonása súlyos zavarokat okozna, a folyó évben csak egy tisztviselőt küldhetünk ki.

A tisztviselőnek a tanfolyamok alatt szabályszerű kiküldetési illetményre, vagy kiküldetési átalányra van joguk. Figyelembevve háztartásunk viszonyait, valamint a megélhetési viszonyokat is, helyesnek tartjuk a kiküldetés idejére havi 300. pengő kiküldetési átalányt állapítani meg, mely összeg a rendes kiküldetési illetményeknél kevesebb.

Ezt a véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzé kell tenni. Ellene a közzétételt követő 8 naptól számított 15 napon belül lehet felebbezni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről a vármegyei számvevőséget, a vármegyei tűzrendészeti felügyelőt és a vármegye közönségét értesítjük.

K. m. f.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám: 4213/1941.

Tárgyaltatt: A vármegyei mentő és betegszállító szolgálat megszervezése.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk javaslatára a vármegyénk és Székelyudvarhely megyei város mentő és betegszállító szolgálatának megszervezése végett egyrészről Székelyudvarhely megyei város, másrészt

ről a Vármegyék és Városok Országos Mentő Egyesülete között, egyelőre három évi időtartamra létrejött megállapodáshoz csatlakozunk. Ez abban nyilvánul meg, hogy a város és vármegyéhez tartozó községek részéről évenként összesen háromezeröttszáz pengő hozzájárulást (az 1941 évre a szolgálat megkezdéséhez képest tört részét) biztosítunk.

Ennek az összegnek fedezése végett kötelezzük Székelyudvarhely megyei várost és a vármegyéhez tartozó községeket, hogy népességük számaránya és vagyoni helyzetük figyelmenbe vételével alispánunk által meghatározandó (általában a lakosság minden megkezdett ezer lelkére körülbelül évi 25 P-ben megszabandó) összeggel járuljanak hozzá a szolgálat megszervezéséhez. Székelyudvarhely megyei város és a községek a kivetendő összeg fedezéséről háztartási alapuk költségvetésének IV. fejezet 8. rovata alatt gondoskodjanak. Ezeknek az összegeknek hova való befizetése ügyében alispánunk fog rendelkezni.

M E G O K O L Á S

Vármegyénkben a mentő és betegszállító szolgálat eddig még nem volt megszervezve. Erre pedig annál is inkább nagy szükség van, mert vármegyénk területén Székelykeresztúr és Székelyudvarhely közötti kb. 27 km.-es vonalat leszámítva vasut nincs.

Vármegyénk nagy része az egyetlen kórházunktól a székelyudvarhelyi állami kórháztól igen messze 50 km.-es távolságban is fekszik. Más vármegyékben fekvő kórházak hasonló távolságban vannak megyénk határán fekvő községektől. Szükséges tehát, hogy a súlyosabb balesetet szenvedettek, a sürgős műtétet igénylők, a nehezen szülő nők gyors kórházba szállításáról a lehetőség szerint gondoskodjunk. Ezért fogadtuk el tehát örömmel a V. és V. O. M. Egyesületének a szolgálat megszervezésére és végzésére vonatkozó ajánlatát, mellyel a nyújtott előnyök ellenében oly csekély hozzájárulást kíván a vármegyétől, melyet a vármegyéhez tartozó megyei város és a községek nagyobb anyagi megterhelésük nélkül képesek elviselni.

Ez a véghatározatunkat a Vármegyei hivatalos lapban közzététetni rendeljük azzal, hogy ellene a közzétételt követő 8. naptól számított 15 napon belül lehet felebbezéssel élni. A felebbezést a m. kir. belügyminiszter urhoz címezve alispánunknál kell benyújtani.

Erről a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületét, a vármegyei számvevőseget és a vármegye közönségét értesítjük.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. évi július hó 26-án tartott rendes kisgyűlésén.

Szám ; 4525/1941.

Tárgyaltatott: A vármegye vitézi székének 1000 Pengővel való támogatása.

V É G H A T Á R O Z A T.

A vármegyénk alispánjának előterjesztését magunkévá tesszük és kimondjuk, hogy a vármegye vitézi székét 1000 azaz egyezer pengő támogatásban részesítjük, s ez összeg fedezetéről a háztartási költségvetésben gondoskodunk.

Utasítjuk a vármegye alispánját, hogy ez összeget jelen véghatározatunk jogerőre emelkedése után a vármegye vitézi székének negyedévi részletekben fizesse ki.

Jelen véghatározatunkat kormányhatósági megerősítés végett a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeljük. Az összeg kifizetése csak a kormányhatósági megerősítés után történhet meg. E véghatározatunkat a vármegyei hivatalos lapban közzétetni rendeljük.

M E G O K O L Á S.

Elfogadtuk a vármegyénk alispánjának előterjesztését, mert úgy találtuk, hogy a vitézi rend és annak vármegyénk területén működő alakulata — a vm. vitézi szék — támogatása elsőrendű hazafias kötelessége minden közületnek.

E véghatározatunk ellen a vármegyei hivatalos lapban való közzétételt követő 8. naptól számított 15 nap alatt a m. kir. belügyminiszter urhoz felebbezéssel lehet élni. A felebbezés a vármegye alispánjánál nyújtandó be.

Erről a vármegyei Vitézi Székét, a vármegyei számvevőseget és vármegye közönségét értesítjük.

Kmf.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Kósa Béla s. k.
vm. II. főjegyző.

Udvarhely vármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen 1941. július hó 28-án tartott rendes közgyűlésén.

1152/3/1941. a. i.
46/1941 kgy. szám.

Tárgyaltatott: A vármegye lótenyésztési szabályrendeletének megalkotása.

V É G H A T Á R O Z A T.

Alispánunk és törvényhatósági kisgyűlésünk javaslatát elfogadjuk és a vármegye lótenyész-

tési szabályrendeletét az alábbi szöveggel megalkotjuk:

Udvarhely vármegye szabályrendelete a lótenyésztésről.

I.

A lótenyésztés iránya.

1. §.

A vármegye népies lótenyésztése oly fajta tenyésztésre törekszik, mely a gazdasági munkára használhatóság mellett katonai használatra is alkalmas. Ezt a célt szolgálja arabs angol félvér, lippizai, kis noniusz és székely hegyi ló fajtájú lovak tenyésztése.

Ettől eltérő tenyészirányra a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur adhat engedélyt.

II.

Méntelep illetékessége.

2. §.

A vármegye területére lótenyésztés szempontjából a m. kir. csikszeredai állami méntelep illetékes.

III.

3. §.

Fedeztetési állomások.

A fedeztetési állomások felállítását a vármegyei alispán a vármegyei lótenyésztőbizottság elnöke és a méntelep parancsnoka, illetve ezek helyetteseiből álló, ugynevezett lótenyésztési „Hármas bizottság” előterjesztése alapján a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur évről-évre engedélyezni.

A lótenyésztéssel foglalkozó községek évente aratás után az illetékes főszolgabíró által felszólítandók aziránt, hogy óhajtanak-e a jövő évre fedeztetési állomást fenntartani. Azok a községek, amelyek az állomást kérik, évente augusztus hó 1-ig egy erre vonatkozó „Nyilatkozat”-ot tartoznak felterjeszteni főszolgabírájuknak, aki viszont az összegyűjtött nyilatkozatokat augusztus hó 15-ig megküldi a csikszeredai méntelep parancsnokságnak. A fedeztetési állomást igénylő nyilatkozatban kifejezésre juttatandó az a körülmény is, hogy a község (megyei város) hány ménnel kéri a fedeztetési állomást.

A fedeztetési állomásukul ajánlott községek (megyei városok) nyilatkozatait a vármegye alispánja szeptember hó végéig terjeszti fel a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz rendszerint a hármas bizottsági ülés eredményéről felvett jegyzőkönyvvel együtt.

4. §.

Az a község, vagy megyei város, amelyik a fedeztetési állomást elnyerte, köteles legkésőbb 6 héttel a fedeztetés kezdete előtt az állomás helyiségeit a saját költségén kilisztogattatni az istállót ezenkívül alaposan fertőtleníttetni és a munkálatok megtörténtéről a méntelep parancsnokságát január 15-ig értesíteni.

5. §.

Az állami méneknek az egyes fedeztetési állomásokra történő kivonulásának és bevonulásának időpontját a m. kir. földmivelésügyi minisztérium lótenyésztési főosztályának rendelkezésére az illetékes méntelep parancsnokság eszközli.

A fedeztetési állomások működésével kapcsolatos tenyésztői érdekeket a vármegyei lótenyésztőbizottság elnöke vagy helyettese képviseli.

A lótenyésztő község esetleges panasz, vagy kívánsága a fedeztetési állomással rendelkező község előjárósága (pölgármester) útján a méntelep parancsnoksághoz és a vármegyei lótenyésztőbizottság elnökéhez indokolt előterjesztésben január hó 1-ig benyújtandó, hogy a kívánatos intézkedések ezek részéről még idejekorán megtehetőek legyenek.

6. §.

Az állami mének fedeztetési díját a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur évenként állapítja meg.

A fedeztetési állomás fenntartásával járó költségek biztosítása végett jogában áll a községnek úgy a helybeli mint a vidéki kancák után fedeztetési pótdíjat szedni. A pótdíj nagyságát az illetékes méntelep parancsnok vagy helyettesének javaslatára a vármegyei lótenyésztési hármashizottság állapítja meg.

IV.

Köztényesztésre engedélyezett ménnek.

7. §.

Köztényesztésre csak olyan ménnek használhatók, melyeket a járási, illetve városi ménvizsgáló esetleg a törvényhatósági ménfelülvizsgáló bizottság erre a célra alkalmasnak talál és tenyésztésre jogosító igazolvánnyal ellátott.

E célból a vármegye területén köztényesztésre szánt magánménnek egészségügyi és tenyésztési szempontból az illetékes járási, illetve városi ménvizsgáló bizottságok által évenként megvizsgálandók.

Kivételt képeznek, vagyis nem kerülnek vizsgálat alá az állami tulajdont képező, továbbá az egyes méntelepek állományából kisorolt és tenyészlőknek kizárólag tenyésztés céljaira eladott és végül az egyes községek tulajdonába került községi ménnek. Ez utóbbiak azonban csak addig míg a méntelep felügyelete alatt állanak.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak a köztenyésztésre szánt ménnek kötelező vizsgálatáról szóló 84.100/1928. IV. B. M. számú rendelete 1. §. 2. pontja értelmében oly helyeken, ahol a zugfedezetés elterjedése miatt a köztenyésztésre szánt méneknek felülvizsgálása is szükségesnek mutatkozik, ennek elrendelése végett a törvényhatóság nevezett miniszter urhoz indokolt előterjesztést tehet.

Minden méntulajdonos, aki ménjét a köztenyésztésre akarja kihasználni, köteles ménjét a kitűzött helyen és időben a ménvizsgáló bizottságnak bemutatni.

8. §.

A rendes magán ménvizsgálatok minden évben október-november hónapokban, a pótvizsgálatok a szükséghez képest esetleg tavasszal, míg a rendkívüli vizsgálatok a következő esetekben tartandók:

a) Ha ezt valamely méntulajdonos ménjének tenyészigazolvánnyal való ellátása céljából kéri.

b) Az 1927. évi XXV. t. c. §.-ának c) pontjába ütköző kihágás esetében a büntetőbírónak a kihágást megállapító ítélet kapcsán kiadott értesítésére.

9. §.

Az évenkénti rendes vizsgálat megfelelő előkészítése céljából mindazok, akik ménjeiket köztenyésztésre óhajtnak használni, kötelesek ezen szándékukat, valamint a szabályrendelet 7. §. 4. bekezdése értelmében mindazok, akiknek egy évet betöltött méncsikóik vannak, kötelesek ezeket az illetékes községi előljárásnál minden év augusztus hó 15-ig terjedő időben bejelenteni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell:

- a) a méntulajdonos nevét, lakhelyét,
- b) a mén fajtáját,
- c) a mén korát,
- d) a mén különösebb ismertető jegyeit, bélyegeit,
- e) annak feltüntetését, hogy a mén tenyészigazolvánnyal volt-e már ellátva s ha igen mióta.

Az előljárásság a bejelentésről igazolási jegyet tartozik kiadni. A községi előljárásság a bejelentett magánménokről kimutatást készít s azt minden év szeptember hó 1-ig az elsőfoku közigazgatási hatóság útján a vármegye alispánjához felterjeszti.

10. §.

A ménvizsgálatok határnapjait és helyeit a vármegye alispánjának elnöklete alatt minden év szeptember havában összeülő hármass bizottság állapítja meg. A vármegye alispánja a kitűzött határnapokat az illetékes járási főszolgabírákkal közli. A főszolgabírák az előljárásságok útján intézkednek, ennek minél szélesebb körben való közhírítése iránt és a bizottság tagjait a vizsgálat megtartása előtt legalább 14 nappal meghívják. A vármegye területén a magánmének vizsgálata a járási székhelyeken lesz. Minden méntulajdonos köteles megvizsgálandó ménjét a kitűzött helyen és időben a ménvizsgáló bizottságnak bemutatni.

11. §.

A ménvizsgáló bizottság tagjai:

- a) Szavazati joggal bíró hivatalos tagok:
1. a járási főszolgabíró, vagy helyettese,
  2. az illetékes méntelep kiküldöttje,
  3. a járási m. kir. állatorvos,

b) Szavazati joggal nem bíró nem hivatalos tagok:

1. a vármegyei lótenyésztési bizottság elnöke, vagy az általa a lótenyésztési bizottság tagjai közül kiküldött helyettese,

2. a vármegyei (városi) gazdasági egyesület lótenyésztésben jártas tagjai közül két tag, akik közül az egyik lehetőleg a járási (városi) mezőgazdasági bizottság tagja is.

A ménvizsgáló bizottság elnöke a vármegyei lótenyésztési bizottság elnöke, vagy helyettese. Társelnök a járási főszolgabíró, vagy helyettese.

A ménfelülvizsgáló bizottság tagjai:

1. A törvényhatóság első tisztviselője, vagy helyettese, mint elnök,
2. a vármegyei lótenyésztési bizottság elnöke, vagy helyettese,
3. a vármegyei gazdasági egyesület lótenyésztésben jártas tagjai közül kiválasztott egy tag, aki lehetőleg a vármegyei mezőgazdasági bizottság tagja is,
4. az illetékes méntelep felterjesztése alap-

ján a földmivelésügyi miniszter úr által a m. kir. méneskarból kiküldött tiszt,

5. a törvényhatósági m. kir. állatorvos, vagy helyettese.

A ménfelülvizsgáló bizottság tagjai nem lehetnek, akik a felülvizsgálat alá kerülő mén elsőfoku vizsgálatánál a ménvizsgáló bizottságban közreműködtek.

12. §.

A ménvizsgáló bizottság előadója:

Tenyésztésre való alkalmasság szempontjából a méntelep parancsnokság által kiküldött tiszt, állategészségügyi szempontból pedig a járási m. kir. állatorvos.

A bizottság a vizsgálat eredményéhez képest határozatait, vagy egyhangulag, vagy szótöbbséggel hozza. Érvényes határozathoz az elnökek, vagy társelnökek (helyettesének) és az illetékes előadóknak jelenléte szükséges. A szavazás kötelező. Szavazategyenlőség esetén az elnök szava döntő.

A ménvizsgálatról jegyzőkönyv veendő fel, melyben a vizsgálat minden lényeges ténykörülményét s az egyes ménekre hozott határozatokat az indokkal együtt fel kell tüntetni. A vizsgálat eredményét a bizottság elnöke élőszóval azonnal kihirdeti. A határozat ellen az érdekelt méntulajdonosok a kihirdetés után azonnal, vagy a kihirdetés napját követő 15 napon belül az elsőfoku hatóságnál előterjesztendő s a vármegye alispánjához intézendő felebbezással élhetnek. Lótenyésztési, vagy állategészségügyi közérdekből kizárólag az illetékes előadók és a lótenyésztési bizottság jelenlevő elnöke, vagy helyettese csakis azonnal és élőszóval felebbezhet. Szóbeli felebbezést jegyzőkönyvbe kell foglalni és a felebbezással megtámadott határozat végrehajtását fel kell függeszteni. A felebbezés annak bejelentésétől, illetve beadásától számított 8 nap alatt a vármegye alispánjához terjesztendő fel.

13. §.

A felebbezés tárgyában a vármegye alispánja a ménfelülvizsgáló bizottság határozata alapján másodfokon dönt; a másodfoku határozat ellen az 1929. évi XXX. t. c. 49. §-a alapján a földmivelésügyi miniszter úrhoz intézendő felülvizsgálati kérelem benyújtásának van helye.

14. §.

A ménvizsgáló bizottság az alkalmasnak

talált ménekről a vizsgálati jegyzőkönyv vonatkozó számával ellátott tenyészigazolványt szolgáltat ki a mén tulajdonosának a következő minta szerint:

. . . . . vármegye, illetve közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék . . . . . járás, ... község . . . . . város.

Tenyésztésre jogosító igazolvány.

. . . . . tulajdonos . . . . .
. . . . . nevü . . . . . fajtájú . . . . .
. . . . . számu . . . . . színü . . . . . ismertető jegyü és bélyegü . . . éves . . . cm. magasságu . . . . . ménjét a . . . . .
. . . . . járási ménvizsgáló bizottság az alulírott napon tartott vizsgálat alapján 19 . . . évre . . . . . tenyésztésirányban . . . . .
. . . . . járás . . . . . község, illetve a község . . . . . részének területére köztenyésztésre alkalmasnak találta.

A mén részletes leírása : . . . . .

A mén származása: (Füm. 10.643/1935. VIII. A. sz. rend.) . . . . .

A tenyészmén tulajdonosának személyében beállott bármely változást, továbbá a tenyészmén bármely megbetegedését, vagy tenyésztésre alkalmatlanná válását az illetékes községi előjáróságnak azonnal be kell jelenteni.

Ezen igazolvány kiadása ellenében öt pengő fizetendő.

Kelt . . . . . 19 . . évi . . . hó . . -n.

_____
vizsgáló bizottsági tag.   vizsgáló bizottság elnöke.

_____
vizsgáló bizottsági tag.   vizsgáló biz. társelnöke.

_____
méntelep kiküldöttje.

_____
állatorvos.

15. §.

A községi előjáróságok a tenyészmének tulajdonosainak személyében beállott változást, továbbá a tenyészmén megbetegedését vagy tenyésztésre alkalmatlanná válását, ha az bármely uton tudomásukra jut, az illetékes mén-telep vezetőségének kötelesek azonnal bejelenteni.

16. §.

A tenyésztésre jogosító igazolvány kizárólag az igazolványban is megjelölt tenyésztési irányban, az ugyanott megállapított időre, ami legfeljebb egy évre terjedhet és csak azon közigazgatási járás (város, vagy község, község meghatározott részére) területére érvényes, amelyre kiállított, más területre, amennyiben ott ugyanaz a tenyészirány van, csakis erre a területre illetékes vizsgáló bizottság érvényesítheti.

17. §.

A kiosztott tenyészigazolványokról községenként 3 példányban lajstromos kimutatás készítenendő, melynek egyik példányát a község területén lévő kisorolt állami ménék és községi ménék jegyzékével kiegészítve, kifüggesztés végett a községi előjáróságnak kell átadni. Második példányát az illetékes mén-telep tartja vissza, míg a harmadik példányt a mén-telep a vármegye alispánjának küldi meg.

18. §.

A jegyzőkönyvek, tenyészigazolványok, és lajstromos kimutatások kiállításával járó helyszínen végzendő írásbeli teendőket az illetékes községi előjáróság által rendelkezésre bocsátott irnok, szükség esetén a ménvizsgáló bizottságok hivatalos tagjai végzik.

A községi előjáróság a bizottságot munkájában támogatni s a szükséges felvilágosítások megadása céljából egy előjárósági tagot a vizsgálathoz kirendelni tartozik.

19. §.

A ménvizsgáló bizottságok vizsgálataik alkalmával kötelesek meggyőződni arról, hogy az egyes községekben meg'évő kancaállományhoz szükséges számú apamén — az 1894. évi XII. t. c. 25. §-a értelmében biztosítva van-e? Ott, ahol annak szüksége forog fenn, az illetékes

község előjáróságát a hiányzó ménék beszerzésére, esetleg állami ménék bérbevételére, avagy fedezetlési állomások felállításának kérelmezésére felszólíthatják.

20. §.

A köztenyésztésre, csakis köztenyésztésre jogosító igazolvánnyal ellátott mént szabad használni. Köztenyésztésnek különböző személyek tulajdonában lévő állatok párosítását kell tekinteni, kivéve amennyiben valamely tulajdonos (birtokos) a saját anyaállataihoz is használt apaállatát állattartás kikötésével szegődött éves alkalmazottainak anyaállataikkal való párosításra átengedi. Magántenyésztésnek kell tekinteni és így nem esik a törvény és jelen szabályrendelet rendelkezései alá ugyanazon tulajdonos tulajdonát képező azonos fajtájú kancái és ménjeinek párosítása.

Olyan kivételes esetben, midőn valamely tiszta vérben tenyésztett kancák párosítására azonos fajtájú mén a körzetben sem a kihelyezett állami ménék, sem pedig a tenyészigazolvánnyal ellátott ménék között rendelkezésre nem áll, a kanca tulajdonosnak a mén-telep parancsnokság véleményével alátámasztott és a vármegye alispánja által felterjesztett indokolt kérelmére a m. kir. földművelésügyi miniszter ur engedélyt adhat ily kancának tenyészigazolvánnyal el nem látott azonos fajtájú ménnel való fedeztetésére. Ily kancatulajdonosok (birtokosok) kancáikat a saját területükre illetékes elsőfoku hatóság által indokolt esetben kiállított engedély alapján más területen lévő azonos tenyészirányú tenyészménnel is fedeztethetők. Az engedélyt megtagadó határozat ellen a kézhezvételtől, illetve közléstől számított 8 napon belül a törvényhatóság első tisztviselőjéhez lehet felebbezni, aki végérvényesen határoz. A külföldi és magyar méneskönyvben felvett angol telivér kancák és telivér ménék minden külön engedély nélkül párosíthatók.

21. §.

A ménék rendes vizsgálata és az esetleges pótvizsgálata is díjmentes. Azon esetben, amidőn a ménvizsgálat a méntulajdonos kérésére, vagy mulasztás miatt külön határnapon, külön kiszállással történik, a kiszállási költségeket az illető méntulajdonos fizeti. A tenyésztésre jogosító igazolvány kiadása öt pengő díjfizetése ellenében történik, melyet a mén tulajdonosa az igazolvány kiadásakor a vármegye állategészségügyi

ebadó alap javára befizetni köteles. Az igazolvány egyuttal a díj kiegyenlítését is igazolja. Az ezen a címen befolyó díjak elsősorban a ménvizsgáló és ménfelülvizsgáló bizottságokban résztvevő hivatalos tagok szabályszerű illetményeinek fedezetére szolgálnak.

22. §.

A ménvizsgálatoknál köremüköddő hivatalos tagok utiköltségeit és napidijait a vármegye alispánja a vármegyei állategészségügyi ebadó alap terhére utalványozza mégpedig a méneskari kiküldötteknek a m. kir. földmivelésügyi miniszteri számvevőség lótenyésztési csoportja által, a m. kir. állatorvosoknak a m. kir. földmivelésügyi miniszteri számvevőség központi csoportja által, a bizottság többi hivatalos tagjainak pedig a törvényhatóság számvevősége által érvényesített utiszámla alapján. A nem hivatalos bizottsági tagok utiköltséget, illetve napidiját nem számítanak fel.

23. §.

A köztenyésztésre jogosító igazolvánnyal ellátott ménnek tulajdonosai kötelesek ménjeiket jó tápállapotban és gondozásban tartani és azokat egészségi szempontból havonként az illetékes járási m.kir. állatorvossal megvizsgáltatni. Amennyiben ezen vizsgálat az illeték es m. kir. állatorvos hivatalos kiszállása alkalmával történik, úgy az díjmentes, minden más esetben a m. kir. állatorvosnak a vizsgálatért a mindenkorli illetményszabályzatban megállapított napidij és utiköltség jár.

24. §.

A köztenyésztésre engedélyezett mén tulajdonosa köteles a ménje által befedezett kancát tulajdonosainak az 1. mellékletet képező minta szerinti fedezetelési jegyet kiállítani és átadni, valamint a befedezett kancákról 2. minta szerinti jegyzéket vezetni. E fedezetelési jegy nyomtatványokat a méntulajdonos költségére az illetékes méntelepparancsnokság rendeli meg. A kancá jegyzéket a fedezetelési idény végével lezárva július hó 15-ig a méntelepparancsnokságnak a méntulajdonos tartozik beküldeni.

A köztenyésztésre engedélyezett mén fedezetelési díját a ménvizsgáló bizottság állapítja meg. Ezen összeg (vagy egyéb ellenszolgáltatás) a tenyészigazolványba bejegyzendő és ennél magasabb díjat szedni nem szabad.

25. §.

A tavaszi haszonállat vizsgálatok alkalmával az állatorvosok kötelesek az 1 éves és ennél fiatalabb csikók tulajdonosaitól a fedezetelési jegyet bekövetelni. Amennyiben az illető, a fedezetelési jegyet nem tudná felmutatni, feltétlenül meggyőződés szerzendő arról, hogy a csikó milyen méntől származik. A nem állami vagy igazolvánnyal el nem látott ménektől származó csikók tulajdonosai feljegyzendőek és kimutatásba foglalva a szemlét követő 14 napon belül az illetékes járási főszolgabiráknak beterjesztendőek. A kimutatásban a tulajdonos megjelölésén és a csikó rövid leírásán kívül a tulajdonos által a csikó származására vonatkozóan benyújtott adatok is feljegyzendőek. A illetékes főszolgabíró azonnal folyamatba tenni köteles a szabályszerű eljárást úgy a zugmén, mint a kancatulajdonos ellen. A lószemlék alkalmával az eljáró állatorvos kötelessége annak a vizsgálatára, hogy a csikók időelőtti befogásuk következtében fejlődésükben nem szenvedtek-e kárt.

V.

A köztenyésztésre nem szánt ménnek kötelező elővezetése és megvizsgálása.

26. §.

Oly helyeken, ahol a zugfedezetelés elterjedése miatt a köztenyésztésre nem szánt ménanyag megvizsgálása is szükségesnek mutatkozik ezt a különleges vizsgálatot a törvényhatóság indokolt felterjesztése alapján az illető törvényhatóság egész területére, vagy annak egy részére esetről esetre a földmivelésügyi miniszter ur elrendeli. Amennyiben ennek a különleges vizsgálatnak az elrendelését a vármegyei lótenyészbizottság, vagy a méntelepparancsnokság tartaná indokoltnak, az erre vonatkozó megindokolt javaslatát a törvényhatóság útján terjeszti elő. Az ilyen javaslatot vissza nem utasítható, hanem a törvényhatóság tartozik azt véleményével együtt 60 napon belül a földmivelésügyi miniszter urhoz felterjeszteni. Ilyen javaslatot egyébként a lótenyésztési hármass bizottság is terjeszthet közvetlenül a földmivelésügyi miniszter elé.

27. §.

Ebben az esetben elővezetendőek és elbírálandók az 1 évet betöltött és ennél idősebb ménnek, valamint mincsikók.

28. §.

A vizsgálat alól mentesítve vannak:

1. A köztenyésztésre jogosított igazolvánnyal ellátott ménnek, az engedélyezett idő tartamára.

2. Az álammal u. n. mén, illetve méncsikó felnevelési egységben lévő magánménések azon ménjei, amelyek a m. kir. földművelésügyi minisztérium kiküldöttjei által évenként megszemléltetnek.

3. A magyar méneskönyvben felvett és versenyre való előkészítés alatt álló, vagy nyilvános versenyekben résztvevő, vagy az angol telivér tenyésztésben használt ménnek.

4. Az ügétő versenyegyletnél törzskönyvezett azok az ügétő ménnek, amelyek nyilvános versenyekben résztvesznek, vagy az ügétő tenyésztésben használatnak.

29. §.

Az összes egy évet betöltött és ennél idősebb ménnek (méncsikók) községenként (megyei városokként évenként a tavaszi lóvizsgálatok alkalmával) összeírandók. A járási főszolgabírák az összeírás eredményét, — községenként kimutatva hány ilyen mén van — évente augusztus hó 15 ig kötelesek a méntelep parancsnokságnak megküldeni. A megyei városok polgármesterei ugyancsak augusztus hó 15-ig közlik a méntelep parancsnokságával az összeírás eredményét.

30. §.

Költséghimélés szempontjából a köztenyésztésre nem szánt mén vizsgálatát lehetőleg a köztenyésztésre szánt mén vizsgálatával egyidőben tartandó meg.

31. §.

A vizsgálat helyeit és határnapjait a hármas bizottság állapítja meg, a vizsgálatokat a törvényhatóság első tisztviselője rendeli el, a vármegyei hivatalos lapban.

A vizsgálat helyeinek megállapításánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a méneknek a vizsgálat színhelyére lehetőleg 15 km-nél nagyobb utat ne kelljen megtenniök.

A vizsgálat elrendelésekor a községi előjáróságok (polgármesterek) az össze írt mén tulajdonosait névre szóló idézéssel hívják fel ménjeik elővezetésére. Az idézésben az elővezetés helye és ideje pontosan megjelölendő.

32. §.

A ménvizsgáló bizottság összehívásáról az I. foku hatóság gondoskodik. A bizottság összetétele ugyanaz, mint a köztenyésztésre szánt mén vizsgálatánál.

33. §.

Az elővezetett mén tenyésztésre való alkalmasság szempontjából bírálandók el. Az elbírálás nemcsak a vármegyében előirt tenyésziránynak megfelelő fajtájú hanem bármely másfajtájú ménekre mint például Gidran, hidegvérű stb. fajtájú ménekre (csikókra) is vonatkozik.

A bizottság a vizsgálat alkalmával az 1927 évi XXV. t. c. 8. §-a 4. bekezdése értelmében a tenyésztésre alkalmatlannak talált ménnek (mén-csikónak) az ivartalanítását elrendelni.

34. §.

Ivartalanítás alól mentesíthetők a méntelep parancsnok, vagy kiküldöttje és a járási (városi) kir. állatorvos (vagy helyettese) együttes véleménye alapján az I. foku hatóság által:

1. olyan rokkant ménnek, amelyek minden valószínűség szerint fedezetésre nem használhatók,

2. olyan ménnek (méncsikók) amelyeken olyan szervi elváltozás, vagy betegség állapítható meg amely miatt az ivartalanítás veszélyes lehet,

3. az ugynevezett hererejtők (csupán a hasüri hererejtők ivartalanítása tekinthető veszélyesnek).

4. a 15 életévüket betöltött ménnek.

35. §.

A ménvizsgálatról jegyzőkönyvet kell felvenni, amelyben minden egyes ménre hozott határozat az indokkal együtt feltüntetendő. A jegyzőkönyv három példányban állítandó ki, amelyből egy az I. foku hatóságnál marad, egy példány az esetleges felelősségnél hozandó döntésnél való felhasználásra a törvényhatóság első tisztviselőjének küldendő meg, a harmadik példány hivatalos használatra a méntelepparancsnokságnál marad. A helyszínen végzendő írásbeli munkák elvégzésére szükséges munkaerőt a községek (városok) bocsátják rendelkezésre.

36. §.

Az I. foku hatóság a bizottság határozatáról mind a mén tulajdonost, mind a községi előjáróságot „Határozatban“ értesíti, a bizottság javaslata alapján az ivartalanítás végső időpont-

jának határnapot állapít meg és egyidejűleg intézkedik, hogy az ivartalanításra osztályozott mén (méncsikó) mindaddig, ameddig nem ivartalanították, vagy a határozat esetleges felebbezés folytán meg nem másították, marhalevél köteles forgalomba nem hozható.

A ménvizsgáló bizottság határozata ellen annak kézbesítésétől számított 15 napon belül a törvényhatóság első tisztviselőjéhez intézendő felebbezésnek van helye. A törvényhatóság első tisztviselője a ménfelülvizsgáló bizottság összehívása és meghallgatása nélkül hozza meg II. foku határozatát.

A II. foku határozat ellen az 1929 évi XXX. t. c. 49. § a alapján a földművelésügyi miniszter urhoz intézendő felülvizsgálati kérelem benyújtásának van helye.

37. §.

Ezen szabályrendeletben ütköző kihágási ügyekben az 1929. évi XXX. t. c. 59 §-ában megjelölt hatóságok az 1927. évi XXV. t. c. 6. 7. és 8. §-ai szerint járnak el.

VI.

Vármegyei lótenyésztőbizottság (bizottmány).

38. §.

A törvényhatóság működése területén, a m. kir. földművelésügyi miniszter által a törvényhatóság területére megállapított tenyészirányzathoz képest az 1. §-ban megállapított lófajta (illetve fajták) tenyésztését tüzi ki célul és ezen kilüszött célon belül üzendő lótenyésztés minőségbeli fejlesztésének előmozdítására vármegyei lótenyésztési bizottságot (elavultán bizottmányt) szervez.

A bizottság elnökét, alelnökét és 25 tagját a törvényhatósági bizottság választja 5 évre a vármegyei lótenyésztésben jártas, a törvényhatóság területén élő lakosok közül, akik lehetőleg járási, városi, illetve vármegyei mezőgazdasági bizottsági tagok is.

A bizottságnak hivatalból tagjai: a törvényhatóság első tisztviselője, illetve helyettese és a területileg illetékes m. kir. állami méntelep parancsnoka, illetve helyettese.

A bizottság 25 választott tagsági helyéből csak 10 hely állandó betöltése szükséges, a többi tagsági hely betöltése iránt csak indokolt esetben történik gondoskodás. Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy a bizottságban a törvényhatóság minden járása legalább 1 taggal képviselve legyen.

Az elnök, alelnök és tagok megbízása még egyes időközi választások esetében is egyidőben jár le az öt év leteltével.

A bizottság elnöke és választott tagjai működésükért díjazásban nem részesülnek.

Indokolt esetben azonban a bizottság elnöke előterjesztéssel élhet a földművelésügyi miniszterhez, hogy a saját, illetve a bizottság tagjainak utazási költségei hivatalosan megtérítessenek.

39. §.

A bizottsági tagok kötelessége a lakóhelyük szerint illetékes járás területén a járás lótenyésztési viszonyait figyelemmel kíséreni és észrevételeikről időközönként a bizottság elnökét tájékoztatni.

Az elnök az egész törvényhatóság lótenyésztési viszonyait figyelemmel kíséri és időközönként személyesen is meggyőződést szerez a törvényhatóság lótenyésztési viszonyai felől.

Az elnök a törvényhatóság területén személyesen szerzett benyomásairól és tapasztalatairól a törvényhatóság első tisztviselőjét szükséges időközönként megfelelően tájékoztatja.

Az elnök a törvényhatóságot érintő, nagyobb horderejű lótenyésztési kérdések megbeszélése illetve letárgyalása végett, a bizottságot időközönként lehetőleg a törvényhatóság székhelyére összehívhatja. De a bizottságot összehívni köteles akkor, ha annak három tagja indokolt előterjesztést tesz az összehívás iránt.

Az elnök jogait és kötelességeit akadályoztatása esetén, az alelnök gyakorolja.

40. §.

A vármegyei lótenyésztőbizottság munkaköre.

1. A törvényhatóság fontosabb természetű és országos jelentőségű lótenyésztési ügyeiben a magyar királyi földművelésügyi miniszternek jelentést tenni és a vármegye (város) lótenyésztési viszonyairól a törvényhatóság első tisztviselőjét időközönként tájékoztatni.

2. A hármass bizottságban és a ménvizsgáló és ménfelülvizsgáló bizottságokban közreműködni.

3. A lótenyésztő gazdaközönsséggel a földművelésügyi kormányzat által megállapított tenyészirányzaton belül a helyes tenyésztési elveket, valamint a lóápolás és nevelés helyes szabályait megismertetni és ennek a célnak eléréséhez szükséges intézkedés megtételére, az illetékes hatóságok figyelmét felhívni.

4. A törvényhatóság területén felállítandó fedeztetési állomásokkal kapcsolatosan nyilatkozni, illetve javaslatot tenni.

5. A fedeztetési állomásokra kijelölendő méneket mind az összpontosítási állomásokon, mind a fedeztetési állomásokon a területileg illetékes m. kir. méntelepparancsnokság előze-

tes tudtával megtekinteni és a megtekintés alkalmával szerzett észrevételekről indokolt esetben közvetlenül a földmivvelésügyi miniszternek jelentést tenni.

6. A földmivvelésügyi miniszter által a törvényhatóság lótenyésztési érdekeivel kapcsolatban különleges megbízatásnak eleget tenni.

A vármegyei (városi) lótenyésztési bizottság elnöke akadályoztatása esetén, vagy más indokolt esetben a földmivvelésügyi miniszter új megbízatásának végrehajtásával a bizottságnak valamelyik (lehetőleg a teendő intézkedés által érdekelt járás területén lakó) tagját bizhatja meg.

A földmivvelésügyi miniszter megbízatásának végrehajtása során a tényleg felmerült költségek megtérítése iránt előterjesztésnek van helye.

7. A vármegyei tenyésztési bizottság elnöke, a működési területeinek általános állatvédelmi viszonyait is figyelemmel kíséri és észrevételeiről a törvényhatóság első tisztviselőjének, indokolt esetben közvetlenül a földmivvelésügyi miniszternek javaslatot tesz.

E véghatározatunkat és szabályrendeletünket a Vármegyei Hivatalos Lapban közzétenni és jogerőre emelkedés után kormányhatósági jóváhagyás, illetve bemutatási záradékkal való

ellátás végett a m. kir. Földmivvelésügyi Miniszter úrhoz felterjeszteni rendeljük.

M E G O K O L Á S.

A m. kir. Földmivvelésügyi Miniszter úr 220.889—1941. III. szám alatt leiratot intézett vármegyénk alispánjához és felhívta, hogy a törvényhatóság alkossa meg lótenyésztési szabályrendeletét. Az egyidejűleg beadott mintaszabályrendeletet helyesnek elfogadva annák alapul vételével indokoltnak láttuk szabályrendeletünk megalkotását.

E véghatározatunk ellen a Vármegyei Hivatalos Lapban való megjelenést követő 8. naptól számított 15 nap alatt a m. kir. Földmivvelésügyi Miniszter úrhoz felebbezéssel lehet élni; a felebbezés vármegyénk alispánjánál nyújtandó be.

Eről a vármegyénk közönségét a Vármegyei Hivatalos Lapban való közzététel útján, vármegyénk alispánját, a m. kir. székelyföldi állami méntelep parancsnokságát Csikszeredán tudomásulvétel végett értesítjük.

Kmft.

Jegyezte és kiadta:
Dr. Zboray Loránt sk.
vm. aljegyző.

